خبر

کنترل ارتش سوریه بر بخش‌های وسیعی از مرز با اردن

● منابع سوری از کنترل ارتش این کشور بر مناطق وسیعی در استان سویدا در مرز با اردن خبر دادند. به گزارش ایسنا، به نقل از شبکه خبری المیادین، منابع سوری اعلام کردند: ارتش سوریه روز پنجشنبه کنترل کامل مناطق بیابانی استان سویدا در مرز با اردن را در دست گرفت که پیروزی استراتژیکی برای دولت دمشق محسوب می‌شود.

ارتش سوریه روز پنجشنبه کنترل دو منطقه مرزی در استان سویدا را در دست گرفت. از زمان آغاز عملیات در ماه می گذشته، ارتش سوریه چهار هزار کیلومتر مربع از مرزهای سوریه با اردن را آزاد کرده است.

استان سویدا شامل توافق آتش‌بسی که روسیه و آمریکا اخیرا به آن دست یافته بودند، نمی‌شود. یک منبع نظامی سوری این پیشروی را پیروزی بزرگی دانسته است. مناطق بیابانی جنوب شرق سویدا در مرز اردن، مدت‌ها در اختیار گروه‌های مخالفی بوده است که مورد حمایت برخی از کشورهای غربی و عرب هستند.

آزادی ۵۰ درصد رقه

همچنین سخنگوی ائتلاف ضدداعش اعلام کرد بیش از ۵۰ درصد شهر رقه از کنترل داعش خارج شده و اکنون در اختیار نیروهای سوریه دموکراتیک است. «رایان دیلون»، سخنگوی این ائتلاف تحت رهبری آمریکا در کنفرانس مطبوعاتی گفت: بیش از ۵۰ درصد شهر رقه تحت کنترل نیروهای سوریه دموکراتیک است و درگیری‌ها بین داعش و این نیروها محله به محله ادامه دارد. او گفت نیروهای سوریه دموکراتیک در دوره اخیر به دلیل مقاومت شدید داعشی‌ها پیشروی کندی داشته‌اند.

در همین راستا، هوال جبار، یکی از فرماندهان نیروهای مدافع خلق کرد سوریه که ستون فقرات نیروهای سوریه دموکراتیک محسوب می‌شوند نیز اعلام کرد نیروهای سوریه دموکراتیک نیمی از بخش قدیمی شهر رقه را آزاد کرده‌اند و در حال پیشروی از تمامی محورها هستند. به گفته جبار، تروریست‌های داعش در مرکز شهر رقه محاصره شده‌اند و نیروهای کرد در حال پیشروی در مناطق المنصور و الرشید هستند.

حذف شروط ۱۳گانه و طرح ۶ اصل جدید

نقشه راه بحران با قطر

● یک منبع کویتی با اشاره به «طرح جدید» حل بحران محور سعودی با قطر نوشت: نقشه راه جدید مبتنی بر برقراری آرامش کامل در بحران جاری با ارائه تضمین‌هایی دراین‌باره است. به گزارش گروه بین‌الملل خبرگزاری تسنیم به نقل از روزنامه القبس کویت، نقشه راه‌حل بحران محور سعودی با قطر شامل متقاعدکردن طرف‌های تحریم‌کننده قطر برای کنارگذاشتن شروط ۱۳گانه و حل‌وفصل بحران براساس اصول شش‌گانه‌ای است که کشورهای مزبور در نشستی چندی پیش در قاهره مطرح کردند.

این طرح پیشنهادی همچنین شامل لزوم حل‌وفصل پرونده اخوان‌المسلمین از سوی قطر و بیرون‌راندن برخی رهبران این گروه و نیز توقف حملات رسانه‌ای علیه کشورهای تحریم‌کننده است.

طرح موضع نقشه حل بحران عربستان و متحدانش شامل امارات، مصر و بحرین با قطر در حالی مطرح شده است که کویت و آمریکا سخت در تکاپوی حل‌وفصل بحرانی هستند که سه ماه از آغاز آن می‌گذرد. در همین راستا شیخ صباح‌الاحمد الجابر الصباح، امیر کویت، چند روز پیش دو فرستاده خود را با پیام کتبی عازم عربستان، مصر، عمان، امارات، بحرین و قطر کرد که به عقیده کارشناسان به احتمال زیاد این پیام شامل ابتکار عمل جدید برای حل‌وفصل بحران موجود است.

هم‌زمان با پیام‌های امیر کویت، هیئت آمریکایی متشکل از معاون وزیر خارجه در امور خاور دور و نیز انتونی زینی، ژنرال بازنشسته آمریکایی به منظور حمایت از میانجیگری کویت برای حل‌وفصل بحران عازم چند کشور منطقه شدند. القبس به نقل از یک منبع عرب منطقه خلیج‌فارس نوشت: فرستادگان رکس تیلرسون، وزیر خارجه آمریکا به منطقه در تلاش هستند کشورهای تحریم‌کننده قطر را به دست‌برداشتن از شروط ۱۳گانه متقاعد کنند و در مقابل در نظر دارند نقشه راهی را که تیلرسون آماده کرده است، ارائه کنند. به نوشته این روزنامه، عنوان مأموریت هیئت آمریکایی در منطقه خلیج‌فارس «لزوم جلوگیری از شدت‌یافتن بحران و حل‌وفصل آن است» و این هیئت تلاش دارد سقف خواسته‌های دو طرف درگیر را کاهش دهد به‌گونه‌ای که با تلاش‌های پیگیر کویت برای حل‌وفصل بحران همخوانی داشته باشد.

نقشه راه برای حل بحران کنونی شامل برقراری آرامش فراگیر در سطح متشنج رسانه‌ای و توقف حملات رسانه‌ای به‌ویژه علیه مصر و برخی کشورهای عرب حاشیه خلیج‌فارس است، به اضافه اینکه موضوع بیرون‌راندن برخی رهبران اخوان‌المسلمین از قطر را نیز شامل می‌شود.

تنش میان پیونگ‌یانگ و واشنگتن همچنان ادامه دارد

رقابت تسلیحاتی با بازارگرمی کره‌شمالی و آمریکا

عکس: AFP

هر بار آزمایش موشکی کره‌شمالی تهدیدی است برای کشورهای همسایه‌اش؛ به‌ویژه کره‌جنوبی. این روزها و با افزایش تهدیدهای کره‌شمالی که به سلاح هسته‌ای مجهز است، کره‌جنوبی در حال تقویت قوای نظامی‌اش است و کارشناسان نسبت به افزایش نظامی‌گری در سرتاسر آسیای شمال شرقی هشدار داده‌اند. کره‌جنوبی و ژاپن دیگر به تهدیدهای هرروزه کره‌شمالی خو گرفته‌اند؛ اما بالاگرفتن جنگ لفظی میان واشنگتن و پیونگ‌یانگ، هراس از درگرفتن درگیری‌ها را در یکی از مسلح‌ترین مرزهای جهان افزایش داده؛ مرزی که دو کره را از یکدیگر جدا کرده و جرقه‌ای در آن می‌تواند به جنگی تمام‌عیار تبدیل شود.

به گزارش سایت تایم بعد از دومین آزمایش موشک بالستیک بین‌قاره‌ای کره‌شمالی در ۲۸ جولای، مون جائه، رئیس‌جمهوری کره‌جنوبی که پیش‌تر به دلایل محیط‌زیستی دریافت سیستم دفاع موشکی بحث‌برانگیز تاد را از ایالات متحده به این کشور به تعویق انداخته بود، فورا دستور انتقال این سیستم را صادر کرد.

آن‌طور که دفتر ریاست‌جمهوری ایالات متحده گزارش داده، مون همچنین در تماس تلفنی روز دوشنبه خود با دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری ایالات متحده، اعلام کرده که سئول خواستار ساخت یک زیردریایی مجهز به انرژی هسته‌ای است. یانگ یوک، یکی از محققان ارشد مجمع دفاع و امنیت کره، بر این باور است که همه این اقدامات در نهایت منجر به نظامی‌گری بیشتر کره‌جنوبی می‌شود.

حمله به گوام

کره‌جنوبی که حدود یک‌دهم بودجه سالانه خود را صرف دفاع از خود می‌کند، میزبان حدود ۶۲۵ هزار سرباز محلی و بیش از ۲۸ هزار نیروی آمریکایی است. جنگ بین سال‌های ۱۹۵۰ تا ۵۳ دو کره با یک آتش‌بس و بدون پیمان صلح به پایان رسید؛ اما کره‌جنوبی همچنان در جنگی بالقوه با کره‌شمالی به سر می‌برد و سامانه دفاع موشکی پاتریوت ایالات متحده و سامانه ضدموشکی تاد مستقر در این کشور گواه این ادعاست. روز جمعه و یک روز بعد از اینکه کشور منزوی کره‌شمالی اعلام کرد تا اواسط ماه آگوست برنامه‌ای را برای شلیک چهار فروند موشک میان‌برد به طرف گوام آماده خواهد کرد، دونالد ترامپ به کره‌شمالی و رهبر آن کیم جونگ اون نسبت به عواقب این حمله هشدار داد.

دراین‌میان ژاپن هم که نگران درهم‌شکستن سیستم دفاع موشکی بالستیک خود در پی حمله‌ای سنگین است، به دنبال به‌دست‌آوردن نسخه زمینی سیستم دفاع موشکی ایجیس است. این کشور همچنین می‌خواهد مهماتی به دست آورد که با آن محل استقرار موشک‌های کره‌شمالی را هدف قرار دهد.

به گفته رید فاستر که تحلیلگری نظامی است، بزرگ‌ترین تهدید برای هر دو کشور، موشک‌های کوتاه‌برد، موشک‌های توپخانه‌ای و موشک‌هایی با برد کوتاه تا متوسط است. تمرکز اصلی تداوم تقویت قابلیت‌های دفاعی است و نه قابلیت‌های تهاجمی. رید فاستر بر این باور است که با وجود لفاظی‌های کره‌شمالی تغییرات درخورتوجهی در استراتژی‌های تدارکاتی شرق آسیا ایجاد نخواهد شد؛ چراکه برای آنها این تهدیدات شدتی نیافته است.

آیا کره‌جنوبی هسته‌ای خواهد شد؟

قانون‌گذاران محافظه‌کار کره‌جنوبی در روزهای اخیر خواستار تعادل هسته‌ای در شبه‌جزیره شده‌اند و می‌گویند اگر کره‌جنوبی نمی‌تواند سلاح‌های هسته‌ای خود را توسعه دهد؛ پس باید از واشنگتن بخواهد سلاح‌های هسته‌ای ایالات متحده را دوباره به سئول بفرستد.

در سال ۱۹۹۲ و پس از آنکه دو کره توافق کردند شبه‌جزیره عاری از سلاح هسته‌ای شود، ایالات متحده سلاح‌های هسته‌ای کره‌جنوبی را از این کشور خارج کرد؛ اما کره‌شمالی با نقض این توافق‌نامه و قطع‌نامه‌های شورای امنیت سازمان ملل تاکنون پنج آزمایش هسته‌ای انجام داده است.

بااین‌همه بازگرداندن سلاح هسته‌ای به کره‌جنوبی سناریویی نامحتمل است؛ چراکه این امر درخواست‌های سئول و واشنگتن از کره‌شمالی را برای ازبین‌بردن سلاح‌های هسته‌ای‌اش تضعیف خواهد کرد. در عوض مقامات کره‌جنوبی روی تغییر راهبرد موشک‌ها متمرکز شده‌اند و به دنبال موشک‌های بالستیکی با برد پروازی ۸۰۰ کیلومتر و کلاهک‌هایی بالغ بر ۵۰۰ کیلومتر هستند. مقامات ارشد دولتی آمریکا می‌گویند کره‌شمالی روی افزایش دامنه پرواز خود متمرکز نیست؛ چراکه این امر ممکن است مخالفت همسایگانش ازجمله چین، روسیه و ژاپن را به دنبال داشته باشد. به جای این سئول می‌خواهد قدرت انفجاری کلاهک‌هایش را تا هزار کیلوگرم یا حتی بیشتر افزایش دهد؛ یعنی به میزانی که به این کشور قدرت دهد، تأسیسات هسته‌ای و انبارهای سوخت زیرزمینی کره‌شمالی را مورد هدف قرار دهد.

طرح‌های نظامی آمریکا آماده شده است

تنش میان کره‌شمالی و آمریکا همچنان ادامه دارد و دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری ایالات‌متحده، هرروز با اظهارات جدیدی بر آتش این تنش‌ها می‌دمد. دونالد ترامپ روز گذشته اعلام کرد طرح‌های نظامی این کشور برای واکنش در برابر اقدام احتمالی کره‌شمالی آماده شده است. ترامپ در توییترش نوشت: «چنانچه کره‌شمالی نابخردانه عمل کند، طرح‌های نظامی ما کاملا مهیاست، حاضر و آماده. امید که کیم جونگ اون مسیر دیگری انتخاب کند». رئیس‌جمهور آمریکا در حالی درباره واکنش نظامی به کره‌شمالی هشدار می‌دهد که روز پنجشنبه جیمز ماتیس، وزیر دفاع آمریکا، سعی کرد بر یافتن راه‌حل دیپلماتیک تأکید کند. همان روز دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، هم در واکنش تهدید کره‌شمالی به حمله موشکی به گوام گفت که شاید اصطلاح «خشم و آتش» به‌قدر کافی «محکم و مقتدرانه» نبوده است. به گفته رئیس‌جمهور آمریکا، کره‌شمالی باید «سراپا مضطرب» شود اگر به آمریکا و منافعش خدشه‌ای وارد کند. ترامپ همچنین خاطرنشان کرده که ارتش آمریکا پشت او ایستاده است. درهمین‌حال گلوبال‌تایمز، روزنامه دولتی چین که بیانگر نظر رسمی رهبری چین در موضوعات سیاسی است، روز گذشته نوشت چنانچه کره‌شمالی به پایگاه نظامی آمریکا در جزیره گوام حمله موشکی کند، چین در این درگیری بی‌طرف می‌ماند. گلوبال‌تایمز، رسانه رسمی جمهوری خلق چین، در سرمقاله جمعه، ۱۱ آگوست خود نوشت: «اگر کره‌شمالی پیش‌دستی کند و پایگاه آمریکا در گوام را مورد حمله موشکی قرار دهد و آمریکا در پی تلافی‌جویی برآید، چین در این درگیری اعلام بی‌طرفی می‌کند، اما اگر ایالات متحده آمریکا و کره‌جنوبی قصد داشته باشند حکومت پیونگ‌یانگ را ساقط کنند و ساختار سیاسی شبه‌جزیره کره را تغییر دهند، آن‌گاه چین وارد عمل شده و مانع از تحقق این برنامه می‌شود».

رهبر جریان صدر در گفت‌وگو با «الشرق‌الاوسط» خواستار انحلال «حشدالشعبی» شد

تقلای «مقتدی» برای قدرت

هادی آذری: مقتدی صدر از یک چهره انقلابی و آرمانگرا و رهبر یک گروه نظامی به نام «جیش المهدی» در دهه ۲۰۰۰ رفته‌رفته به یک سیاست‌مدار تکنوکرات بدل شده و آن آرمان‌گرایی به نظر جای خود را به نوعی سیاست‌ورزی می‌دهد. مواضع اخیر او درخصوص مسائل داخلی عراق و همچنین رویکرد منطقه‌ای او، به‌وضوح از این چرخش نشان دارد که صدر رفته‌رفته در حال بدل‌شدن به یک چهره ملی و فراجناحی است. مقتدی صدر در شرایطی رهبری جنبش صدر را در عراق در اختیار گرفت که عراق مورد حمله نیروهای ائتلاف به رهبری آمریکا قرار گرفته بود و سخنرانی‌های پرشور او علیه اشغال عراق به دست نیروهای بیگانه، نام او را به‌عنوان یک روحانی جوان انقلابی بر سر زبان‌ها انداخت. البته شرایط نابسامان و درگیری‌های داخلی متعاقب آن باعث شد تا او خیلی زود در معرض تهدید جانی قرار بگیرد. او در ادامه مدتی را برای ادامه تحصیلات حوزوی رهسپار قم شد. هرچند این دوری از عراق باعث نشد که از تأثیر او در پهنه سیاسی عراق کاسته شود. بااین‌حال، اختلاف میان او و نوری‌المالکی، فاصله‌گرفتن او از ایران به‌عنوان یکی از متحدان منطقه‌ای دولت مالکی و همچنین افول ستاره او در عراق را به دنبال داشت که نقطه پایانی نیز بر فعالیت نیروهای نظامی تحت فرمان او گذاشت. اما در سال ۲۰۱۵ میلادی، مقتدی صدر با کشاندن ده‌ها هزار نفر به میدان تحریر بغداد، بازگشت مقتدرانه‌ای را به سپهر سیاسی این کشور رقم زد. او در آن دوران از طرفداران خود خواسته بود تا علیه ناتوانی دولت برای استقرار یک کابینه تکنوکرات و فراجناحی که بتواند گره از مشکلات عراق باز کند، دست به اعتراض بزنند و حتی در ادامه آنها را به حمله به ساختمان کابینه تهییج کرد. هرچند این مواضع تند نام مقتدی صدر را بار دیگر به‌عنوان یک رهبر و چهره کاریزماتیک بر سر زبان‌ها انداخت، اما در عمل کشوری را که از یک‌سو با داعش و از سوی دیگر با اختلافات داخلی دست‌وپنجه نرم می‌کرد بیشتر به سمت هرج‌ومرج سوق می‌داد. شاید همین تهدید داعش و خطر تجزیه عراق بود که در نهایت باعث شد تا جناح‌های سیاسی از جمله صدر، منافع ملی را بر منافع گروهی و جناحی ترجیح دهند. به نظر سفر اخیر او به جده و دیدار با «محمد بن سلمان»، ولیعهد عربستان و همچنین اظهارات او درخصوص انحلال حشد الشعبی و رابطه عراق با ایران را باید در راستای این مرحله جدید از حیات سیاسی او دانست. گفت‌وگوی اخیر مقتدی صدر با روزنامه «الشرق‌الاوسط» نیز بیش از پیش بر یک دوره جدید در حیات سیاسی او مهر تأیید می‌زند.

ظهور یک تکنوکرات

اگر اظهارات غیررسمی او در جمع هوادارانش در خصوص انحلال حشد الشعبی چندان جدی گرفته نشد و حتی سخنگوی وزارت خارجه کشورمان نیز از امکان برداشت و ترجمه اشتباه از اظهارات صدر سخن گفت؛ به نظر سخنان صریح او در این مصاحبه هیچ جای شک و شبهه‌ای باقی نمی‌گذارد. صدر در این گفت‌وگو، ضمن ابراز مخالفت با وجود دو ارتش در عراق، وجود حشد الشعبی را برای عراق مشکل‌ساز دانسته است. این درخواست صدر در حالی مطرح می‌شود که حیدرالعبادی، نخست‌وزیر عراق، انحلال این نیروی مردمی را منتفی دانسته است. بااین‌حال، اختلاف‌نظر بر سر ادامه فعالیت نیروی مردمی حشدالشعبی باعث نشده تا او احتمال ائتلاف با حیدرالعبادی و عمار حکیم، رئیس سابق مجلس اعلای عراق و از روحانیون بانفوذ شیعه در انتخابات پارلمانی آتی این کشور را منتفی بداند. صدر در همین رابطه از تشکیل جبهه‌ای مستقل از تکنوکرات‌ها برای برقراری امنیت در عراق و خدمت‌رسانی به شهروندان خبر داده است.

ایران یا عربستان

مقتدی صدر در ادامه این مصاحبه، محور گفت‌وگوهای خود با محمد بن سلمان را تحولات منطقه از جمله یمن، بحرین، سوریه و رابطه ایران و عربستان و همچنین مناسبات میان بغداد و ریاض عنوان کرده و از رسیدن به دیدگاه‌هایی مشترک با ولیعهد عربستان خبر می‌دهد. هرچند برخی تحلیلگران، خواست او برای انحلال حشدالشعبی و کناره‌گیری اسد از قدرت را که در تضاد با سیاست‌های منطقه‌ای تهران قرار می‌گیرد نشانه چرخش او به سمت عربستان می‌دانند، بااین‌حال به نظر عده‌ای، صدر در تلاش است تا در این مرحله میان بازیگران شیعه و سنی منطقه‌ای؛ یعنی ایران و عربستان نوعی توازن ایجاد کند. شاید در راستای تعدیل موضع قبلی خود در قبال سوریه بود که او در این گفت‌وگو، به‌جای تأکید بر کناره‌گیری بشار اسد از قدرت، خواستار عقب‌نشینی تمامی نیروهای مسلح از خاک سوریه شد. در تحلیل نهایی می‌توان گفت که سفر مقتدی صدر به عربستان و مواضع اخیر او به نظر پیام‌هایی را برای بازیگران داخلی و خارجی مؤثر در سیاست عراق دربر دارد. در سطح داخلی، او می‌خواهد خود را در قامت چهره‌ای ملی و فرافرقه‌ای تصویر کند که از توانمندی گفت‌وگو و تعامل توأمان با همسایگان شیعه و سنی برخوردار است. در سطح بین‌المللی و منطقه‌ای نیز صدر به دنبال امتیازگیری هرچه‌بیشتر از طرف‌های ذی‌نفع است. به‌همین‌خاطر، مواضع اخیر صدر را نباید به معنای فاصله‌گرفتن تمام‌وکمال او از ایران دانست. نزدیکی او به عربستان پیامی قوی را به گروه‌ها و احزاب سنی و هم‌زمان به واشنگتن مخابره می‌کند که دیگر او را به چشم مانعی در برابر صلح نبینند.

خواهان دیدار با همتای آمریکایی

«نیکلاس مادورو»، رئیس‌جمهوری ونزوئلا، از تمایل برای گفت‌وگو با «دونالد ترامپ»، همتای آمریکایی خود، در حاشیه نشست مجمع عمومی سازمان ملل سخن گفت که قرار است ماه میلادی آینده (سپتامبر) در نیویورک برگزار شود. به گزارش بی‌بی‌سی، او این تصمیم را در دیدار با اعضای مجلس مؤسسان اعلام کرد که تشکیل آن با مخالفت اپوزیسیون حاکم بر پارلمان و حامیان غربی آنها همراه بوده است. ابراز تمایل مادورو برای دیدار رودررو با همتای آمریکایی در حالی اعلام می‌شود که ترامپ بلافاصله پس از تشکیل مجلس مؤسسان ونزوئلا، عملی‌کردن وعده خود را مبنی بر اعمال فشار بر مقامات این کشور با تحریم مادورو آغاز کرد. مادورو در شرح دلیل تمایل خود به دیدار با رئیس‌جمهوری آمریکا، گفت: حالا که ترامپ تا این حد به ونزوئلا علاقه‌مند است، من (برای دفاع از مواضعمان) اینجا هستم. آقای دونالد ترامپ! من آماده دست‌دادن (با شما) هستم. البته، مادورو در لحظاتی از سخنرانی سه‌ساعته خود، بار دیگر به لحن منتقدانه در برخورد با واشنگتن متوسل شد و امپریالیسم آمریکا را به توطئه علیه دولت کاراکاس متهم کرد. او هشدار داد دولت ونزوئلا هرگز مرعوب قدرت‌های غربی نمی‌شود. ونزوئلا از ماه آوریل صحنه اعتراض مردمی بوده است که به تحریک اپوزیسیون به خیابان‌ها می‌آیند و کناره‌گیری مادورو را خواستار می‌شوند.

پیروزی در انتخابات

براساس جدیدترین نظرسنجی منتشرشده در آلمان، میزان رضایت از آنگلا مرکل، صدراعظم آلمان، نسبت به نظرسنجی قبلی ۱۰ درصد کاهش یافت، اما او پیروز انتخابات پارلمانی سپتامبر ۲۰۱۷ خواهد بود. به نوشته اشپیگل، درست شش هفته پیش از انتخابات پارلمانی در آلمان، براساس نظرسنجی‌های اخیر، ۳۳ درصد از آلمانی‌ها از کار مارتین شولتز (نامزد سوسیال‌دمکرات‌های آلمان) رضایت دارند. این در حالی است که این میزان چهار درصد کمتر از نظرسنجی‌های قبلی در ماه جولای و کمترین مقدار رضایتی است که تاکنون نسبت به او وجود داشته است. به گزارش تارنمای این نشریه، آنگلا مرکل نیز با ۵۹ درصد رضایت، به طور چشمگیری بیش از مارتین شولتز محبوبیت دارد. بااین‌حال، درصد رضایت از او بسیار کمتر از ماه جولای است. در حالی که در آخرین نظرسنجی‌ها، میزان رضایت از مرکل ۱۰ درصد بیشتر از اکنون بود. براساس این نظرسنجی، رضایت از دولت فدرال به طور کلی کاهش یافته است. فقط ۴۷ درصد از شهروندان از کار دولت فدرال راضی یا بسیار راضی هستند. این میزان هشت درصد کمتر از ماه قبل است و ۵۱ درصد نیز یا راضی نیستند یا رضایت کمی دارند. بنابراین، برای اولین‌بار از ماه مارس سال ۲۰۱۷، پاسخ‌دهندگان ناراضی از پاسخ‌دهندگان راضی بیشتر بودند.

استقبال به شیوه ترامپ

دونالد آمریکا می‌گوید با تصمیم مسکو برای کاهش کارمندان واحدهای دیپلماتیک آمریکا در روسیه پول زیادی صرفه‌جویی می‌شود و به‌همین‌دلیل، رئیس‌جمهور آمریکا، دونالد ترامپ، به دلیل این تصمیم از مسکو تشکر کرده است. به گزارش دویچه‌وله، ترامپ که در شهر بدمینستر ایالت نیوجرسی به سر می‌برد، گفته است: «من واقعا از این مسئله استقبال می‌کنم که فهرست حقوق‌بگیران ما کوتاه‌تر شود». رئیس‌جمهور آمریکا در اظهاراتی که به نظر کنایه‌آمیز می‌رسد، خاطرنشان کرد وزارت خارجه این کشور در هر حال قصد صرفه‌جویی دارد. تصمیم رئیس‌جمهوری روسیه برای خروج صدها کارمند واحدهای دیپلماتیک آمریکا از روسیه در واکنش به اعمال تحریم‌های جدید علیه این کشور گرفته شده است. اظهارات دونالد ترامپ در شبکه‌های اجتماعی و فضای مجازی با واکنش‌های زیادی روبه‌رو شده است. برخی از کاربران اینترنت می‌پرسند، آیا رئیس‌جمهور آمریکا مجاز است درباره مسئله‌ای که برای کشور اهمیت زیادی دارد مزاح کند و آیا تشکر او صادقانه و به دلیل برنامه‌های صرفه‌جویی در وزارت خارجه بوده است. خلاف واکنش ترامپ، «رکس تیلرسون»، وزیر خارجه ایالات متحده آمریکا، به‌تازگی و در جریان سفر به فیلیپین تأکید کرد این کشور به تصمیم مسکو برای کاهش ۷۵۵ نفر از کارکنان نمایندگی‌های دیپلماتیک آمریکا در روسیه پاسخ خواهد داد و چگونگی این پاسخ اول ماه دسامبر مشخص می‌شود.

ادامه از صفحه ۵

مسابقه بانک مرکزی با بانک‌ها در کسب سود

قرار بر این بوده که بانک‌ها علاوه بر سود علی‌الحساب، در پایان سال، سود واقعی را محاسبه و مابه‌التفاوت را به سپرده‌گذار بپردازند. آیا این مسئله با توجه به اوضاع بانک‌ها عملیاتی شده؟

این میزان سودی که اکنون به سپرده‌ها تعلق می‌گیرد، حداقل مبلغ تضمین‌شده است. بانک‌ها گفته‌اند که مثلا سالانه ۱۸ درصد سود را به سپرده‌گذار تضمین می‌کنند و اگر بانک سود بیشتری عایدش شد، در پایان سال آن سود اضافی را به مشتری پرداخت می‌کند. در برخی سال‌ها بانک‌ها این کار را انجام می‌دادند اما اکنون دیگر نمی‌توانند این کار را انجام دهند؛ چراکه زیان‌ده هستند و از منابع خودشان باید پرداخت کنند.

کاهش نرخ سود بانکی از اهداف نظام اقتصادی کشور بوده و هست. به نظر شما عملیاتی‌شدن این تصمیم چه منافعی را می‌تواند برای سیستم اقتصادی کشور داشته باشد؟ آیا شما موافق این امر هستید یا خیر؟

به نظر من تورم باید کاهش پیدا کند؛ زیرا در فعالیت‌های اقتصادی در حقیقت باید گردش جریان پول عوض شود. کسانی که منابع سپرده‌گذاری دارند به جای اینکه به سمت سپرده‌گذاری در بانک‌ها بروند، مثلا به سمت بورس و اوراق بهادار حرکت کنند که البته ریسک بالاتری دارد اما در آنجا سودهای بالاتری را نیز کسب می‌کنند. بانک‌های اروپایی و آمریکایی، سود زیادی را به سپرده‌ها پرداخت نمی‌کنند. حتی در برخی از کشورها کارمزد از آنها دریافت می‌شود. به عنوان مثال در سوئیس و آلمان از سپرده‌های بانکی ۱.۵ درصد کارمزد اخذ می‌کنند. اگر سود سپرده پایین بیاید، نرخ تسهیلات هم کم می‌شود و این به نوبه خود می‌تواند موجب افزایش سرمایه‌گذاری و رونق فعالیت‌های اقتصادی شود.

شیوه بانکداری نیز جزئی دیگر از مسئله است که در تعیین نرخ سود می‌تواند تأثیرگذار باشد. درحال‌حاضر شیوه بانکداری در ایران به شکل سنتی و شعبه‌محور است. این شیوه بانکداری سنتی هزینه‌بر است و در نهایت می‌تواند بر نرخ سود تأثیرگذار باشد. نظر شما چیست؟

درحال‌حاضر بسیاری از بانک‌ها شعب خود را کاهش داده‌اند یا برای کاهش برنامه‌ریزی کرده‌اند؛ زیرا بانکداری الکترونیکی توسعه درخورتوجهی یافته است و نیازی به شعب زیادی نیست. این مسئله باعث شده که حتی ارزش تجاری مغازه‌های اجاره‌ای نیز کاهش پیدا کند. مثلا بانک ملی بیش از صد شعبه زیان‌ده خود را کاهش داده است تا هزینه‌ها را کاهش دهد.

از شنیده‌ها مشخص است که کاهش نرخ سود بانکی جدی است. شرایط سه‌گانه‌ای از سوی بانک‌ها مطرح شده که این مسئله صورت بگیرد. این شرایط اصلی عبارت‌اند از (تعدیل نرخ اندوخته قانونی، کاهش نرخ جریمه اضافه‌برداشت بانک‌ها از بانک مرکزی و همچنین فعالیت مؤثر بانک مرکزی در بازار بین بانکی). رعایت این شروط اصلی آیا راهگشا خواهد بود؟

درباره نرخ سپرده قانونی، قانونی وجود دارد که مصوب سال ۱۳۵۱ است. در این قانون مشخص شده که نرخ سپرده قانونی بین ۱۰ تا ۳۰ درصد باشد؛ درحالی‌که در بسیاری از کشورها این میزان اکنون به صفر هم رسیده است. بانک مرکزی اکنون تلاش دارد این نرخ را کاهش دهد و اکنون نرخ سپرده قانونی تا حدود ۱۲ درصد کاهش یافته است. این تصمیم بر نرخ سود تسهیلات هم می‌تواند تأثیر داشته باشد. زیرا یک نوع مالیات بر بانک‌ها محسوب می‌شود. این پیشنهادات مدت‌ها قبل به بانک مرکزی ارائه شده. این پیشنهادات را به آقای دکتر سیف و دوستان دیگر در بانک مرکزی مطرح کردم. اما آنها نگران تورم هستند. البته اگر مقداری هم تورم ایجاد شود تا رشد اقتصادی صورت بگیرد، به نظر من ایرادی ندارد. در ادامه می‌توان سیاست‌های انقباضی پولی را پیش بگیریم و تورم را کنترل کنیم.

شما با توجه به عملکرد بانک مرکزی فکر می‌کنید چالش نرخ سود تا چه سالی دوام داشته باشد؟

به نظر من بانک مرکزی شاید خیلی زود ناچار شود که تغییراتی در سیاست‌هایش اعمال کند. مشکلات بانک‌ها به هر صورت ممکن است تبدیل به مسئله عمومی شود. برخی از سیاست‌های سختگیرانه بانک مرکزی باید تعدیل شود. راه‌حل آن هم موجود است. شاید این مسئله منجر به افزایش نرخ تورم چنددرصدی شود. اما به هر صورت لازمه‌اش این است که بانک مرکزی از طریق مکانیسم عرضه و تقاضا این کار را انجام دهد. پیشنهادی که ما ارائه کردیم این بود که چند بانک را که دچار مشکل بودند و با ورود به بازار نرخ‌ها را زیر پا گذاشته بودند درصورت امکان اصلاح یا حتی در صورت ممکن‌نبودن اصلاح، تنبیه و مجازات کنند. این بانک‌ها باید از چرخه فعالیت‌های غیرمتعارف بانکی خارج شوند و مقررات را رعایت کنند.

این بانک‌هایی که مشکل دارند وابسته به کجا هستند؟

برخی وابسته هستند و برخی نیز وابسته غیررسمی هستند. این بانک‌ها قانون‌شکنی می‌کنند. بانک مرکزی آنها را خوب می‌شناسد و احتیاجی نیست نام آنها را ببرم. فعالیت این بانک‌ها باید از سوی بانک مرکزی محدود شود و در نهایت از بازار خارج شوند. اینها بازار پول ایران را خراب کردند.